

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗВІТ
ЦЕНТРУ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПРО СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ В РДГУ 2018/2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Рівне-2019

ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В РДГУ

Забезпечення якості вищої освіти в РДГУ здійснюється відповідно Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Рівненському державному гуманітарному університеті (2018 р.), розробленого на підставі норм Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556- VII, Указу Президента України від 12.01.2015р. №5, Статуту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти, Статуту університету.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ охоплює низку процедур і заходів щодо:

розроблення й оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті;

впровадження стратегічних розробок, пов'язаних з якістю, в рамках процедур забезпечення якості, а також їх удосконалення відповідно до стратегії розвитку закладу вищої освіти;

сприяння формуванню академічної культури якості в університеті;

організації та здійснення моніторингу якості вищої освіти та освітньої діяльності за такими напрямками: якість освітнього процесу (якість проведення навчальних занять, якість функціонування освітнього середовища, задоволеність студентів викладацькою діяльністю науково-педагогічних працівників, задоволеність викладачів умовами праці, якість освітніх програм); якість умов освітнього процесу (рівень підготовки вступників; кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників); якість результатів освітнього процесу (успішність здобувачів вищої освіти, рівень сформованості загальних і професійних компетентностей, працевлаштування випускників);

періодичного аналізу та перегляду освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти;

організації опитувань (анкетувань, оцінювань тощо) здобувачів вищої освіти та викладачів з питань якості організації освітнього процесу;

забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету і здобувачів вищої освіти;

інформування усіх зацікавлених сторін про стан якості освіти й освітньої діяльності Університету через інформаційні ресурси;

формування на підставі моніторингових досліджень рекомендацій щодо управлінських рішень з підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Стратегія забезпечення якості освіти була спрямована на подальшу модернізацію вищої освіти в аспектах впровадження державних стандартів освіти нового покоління, національної системи кваліфікацій, оновлення освітніх програм, удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій.

ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Внутрішній моніторинг якості вищої освіти в Університеті проводився за такими напрямками:

1. Оцінювання якості освітнього процесу.

Освітній процес в університеті спрямований на забезпечення якості вищої освіти у контексті виконання завдань з реформування освітньої діяльності. Нормативною базою для їх реалізації є Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Указ Президента України від 12.01.2015 р. №5, наказ МОН України від 16.07.2018 № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти», Статуту Національного агентства із

забезпечення якості вищої освіти, Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти.

Університет здійснює навчальний процес відповідно до освітньо-професійних програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського рівня), навчальних планів на основі державних, галузевих стандартів. Необхідні зміни у ці документи вносяться відповідно до затвердження стандартів вищої освіти.

Робочі програми розроблені з усіх навчальних дисциплін. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти розміщені в кожній програмі.

На цій підставі функціонує система рейтингового оцінювання роботи студентів, на основі якого здійснюється конкурсний відбір студентів для призначення персональних та іменних стипендій, перевodu на навчання на державні місця. здатності здобувачів вищої освіти використовувати ці знання у практичних ситуаціях.

Суттєва увага кафедр університету приділяється вдосконаленню методичних параметрів професійної підготовки. Окрім традиційних методичних підходів реалізуються системна диференціація освітнього процесу, модульно-розвивальне навчання, когнітивно-орієнтовані технології, діалогічні методи навчання, семінари, дискусії, проблемне навчання, когнітивне консультування, інструментально-логічні тренінги, імітаційно-ігрове моделювання технологічних процесів, організаційно-діяльнісні ігри, особистісно-орієнтовані та інтерактивні технології, елементи дистанційного навчання тощо. Питання щодо методичного супроводу навчання здобувачів вищої освіти обговорюються на факультетських та кафедральних науково-методичних семінарах.

Особливо плідно працюють у цьому напрямі кафедра теорії та методики виховання (зав. кафедри проф. Петренко О.Б.), кафедра педагогіки та психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. (зав. кафедри проф. Дичківська І.М.), кафедра української мови імені проф.Шульжука К.Ф. (зав. кафедри проф. Совтис Н.М.), кафедра філософії (зав. кафедри проф. Шугаєва Л.М.), кафедра теорії та методик початкового навчання (проф. Сіранчук Н.М.), кафедра педагогіки початкової освіти (проф. Сойчук Р.Л.), кафедра всесвітньої історії (зав. кафедри проф. Постолюк Р.М.), кафедра вікової та педагогічної психології (зав. кафедри проф. Павелків Р.В.), кафедра інформаційно-комп'ютерних технологій та методики викладання інформатики (проф. Войтович І.С.), кафедра вищої математики (проф. Петрівський Я.Б.).

У 2019 році посилилась практика використання елементів змішаного навчання, у зв'язку з чим інтенсифікувалась робота із забезпечення навчальних дисциплін відповідними вебресурсами та доступу до них здобувачів вищої освіти.

Важливе місце в організації освітнього процесу належить самостійній роботі студентів, яка реалізується в індивідуальній (реферативні повідомлення, курсове, дипломне проектування, самостійна науково-дослідницька робота, індивідуальні консультації, олімпіади тощо) та груповій (проектне та проблемне навчання, навчання у співпраці, ігрове проектування, групові консультації, факультативні заняття, заняття в гуртках) формах з використання проблемно-пошукових методів, методів проектного навчання, колективної розумової праці, застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Контроль її результатів проводиться у формах стандартизованих тестів, презентації наскрізних та командних проектів, аналітичних звітів, рефератів, захисту розрахункових робіт, презентації результатів виконаних завдань та досліджень тощо.

Практична підготовка до професійної діяльності значною мірою реалізується під час практики. На кафедрах наявні наскрізні та робочі програми з кожного виду практики, націлені на забезпечення ступеневого набуття студентами практичних умінь і навичок.

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти на аудиторних заняттях, у самостійній роботі за результатами проходження практики є комплексною системою, утвореною на засадах кредитно-трансферної технології навчання і охоплює компоненти поточного та модульного контролю, результатів самостійної роботи, що враховуються у формуванні інтегрованої оцінки під час семестрового контролю.

Підвищенню якості освітньої діяльності сприяє участь у міжнародних проектах:

факультету іноземної філології – у спільному проєкті Міністерства освіти і науки України та Британської Ради в Україні British Council (керівник від університету проф. Петрівський Я.Б.), що дає можливість взяти участь у роботі Школи професійної майстерності, продовжуючи свою освіту або підвищуючи набуту кваліфікацію; пілотному проєкті з вивчення німецької мови зі зміщенням акценту з теоретичної на практичну підготовку, що реалізується за підтримки МОН України, Гете інституту, посольства Республіки Німеччина;

кафедри теорії і методики виховання у представництві завідувача проф. Петренко О.Б. та доц. Баліка Л.М. – у Міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи («Навчаємось разом»))».

Основними принципами оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в РДГУ є: ознайомлення студентів з методами і критеріями оцінювання, відкритість, академічна доброчесність.

Дотримання принципу академічної доброчесності забезпечується шляхом просвітництва, роз'яснення відповідальності за його порушення; актуалізація зазначеного питання під час викладання навчальних дисциплін «Основи наукових досліджень», «Інтелектуальна власність»; рецензування наукових публікацій науково-педагогічних працівників та дипломних робіт студентів; врахування фактів виявлення плагіату при продовженні дії контракту з науково-педагогічними працівниками.

В університеті існує зворотний зв'язок з учасниками освітнього процесу, що стає можливим завдяки проведенню опитувань, аналізу їх результатів, виокремленню проблемних питань та врахуванню наданих опитуваними пропозицій.

Таким чином, Рівненський державний гуманітарний університет приділяє належну увагу реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти, розв'язанню наявних проблем та вдосконаленню освітнього процесу.

2. Оцінювання якості навчальної діяльності здобувачів вищої освіти:

2.1. Аналіз успішності здобувачів вищої освіти за результатами заліково-екзаменаційних сесій (<https://www.rshu.edu.ua/otsiniuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity>).

З допомогою проведених опитувань констатовано, що забезпечення якості оцінювання навчальних досягнень студентів РДГУ ґрунтується на принципах послідовності процедур оцінювання, рівності всіх студентів, необхідності дотримання принципів академічної доброчесності та відповідної політики ознайомлення студентів з методами і критеріями оцінювання

За результатами зимової та літньої сесій 2018/2019 навчального року констатовано певне підвищення рівня навчальних досягнень студентів денної форми (табл. 1):

Таблиця 1

Успішність студентів за результатами екзаменаційно-залікових сесій
у 2018/2019 н. р. та 2017/2018 н. р.

Освітній ступінь	2018/2019 н. р.		2017/2018 н. р.	
	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Абсолютна успішність	Якісна успішність
Бакалавр	88%	48%	96,0%	51,0%
Магістр	90%	64%	93,%	63,0%

Як бачимо з таблиці 1, рівень якісної успішності здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня збільшився на 3%; магістерського рівня – на 1%.

Абсолютна успішність студентів бакалавріату у звітному навчальному році становить 88%, що є нижчим за показники попереднього навчального року на 8%, на що звертаємо увагу кафедр та кураторів академічних груп.

За активну участь у навчанні і науковій роботі кращим представникам студентства надані дві стипендії Президента України, премія голови Рівненської ОДА та дві стипендії міського голови..

2.2. Аналіз результатів ректорських контрольних робіт (<https://www.rshu.edu.ua/otsiniuvannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity>).

Ректорські роботи проводяться згідно з графіком, поданим деканами факультетів та директором інституту мистецтв. Звіти щодо результатів ректорських контрольних робіт дають змогу зафіксувати

Таблиця 2

Успішність студентів за результатами виконання ректорських контрольних робіт у 2018/2019 н. р. та 2017/2018 н. р.

Семестри	2018/2019 н. р.		2017/2018 н. р.	
	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Абсолютна успішність	Якісна успішність
I семестр	95,6%	65,2%	98,0	69,4
II семестр	98,0%	69,4%	96,6	65,2
Загальний результат	96,8%	67,3%	97,3	67,3

Дані, представлені у табл. 2, засвідчують, що результати ректорських контрольних робіт залишились на рівні минулого року і знаходяться в межах середніх показників успішності.

3. Оцінювання якості діяльності науково-педагогічних працівників.

Рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників проводилось наприкінці 2018/2019 н. р. відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Рівненському державному гуманітарному університеті. У зв'язку з наявністю значних відмінностей у діяльності науково-педагогічних працівників класичних навчальних дисциплін та дисциплін мистецького змісту і наявності мистецько-творчої складової у діяльності викладачів кафедр, які здійснюють професійну підготовку фахівців мистецьких спеціальностей, рейтинг вибудовувався в межах кафедр. Критеріями рейтингового оцінювання були показники рівнів наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347). Сформовані рейтинги представлені на вебсайті університету (<http://rshu.edu.ua/rezultaty-otsiniuvannia-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv>).

4. Опитування здобувачів вищої освіти

З метою визначення рівня комфортності навчання студентів I курсу в університеті, дослідницька група Центру якості освіти РДГУ та працівників деканатів всіх факультетів університету провела дослідження особливостей адаптації зазначеної категорії студентів до умов навчання в закладі вищої освіти.

Всього було опитано 348 респондентів. При опрацюванні були включені у вибірку сукупність 314 заповнених анкет (без пропусків відповідей на запитання). Вибірка базувалась на районованому відборі респондентів, що дало змогу охопити випадковим (ймовірним методом) студентів усіх факультетів університету й отримати певною мірою репрезентативні результати.

Результати дослідження мали характер пілотажного обстеження з наступним аналізом проблеми сприяння адаптації студентів. Водночас дослідження націлювалось на вивчення аспектів рекрутингу вступників: виявлення джерел отримання студентами інформації про РДГУ, з'ясування мотивів вибору університету та виявлення змісту очікувань першокурсників щодо навчання у закладі.

Згідно з відповідями студентів інформацію про РДГУ вони отримали:

- з Інтернету (зокрема з веб-сайту РДГУ) - 52,5%
- від знайомих - 24,8%
- від рідних - 28,3%
- від працівників РДГУ (під час - 25,1%

профорієнтаційних заходів, консультацій)	
через рекламу	- 14,6%
від учителів	- 10,1%
від випускників РДГУ	- 7,3%
від студентів РДГУ	- 6,7%

Як бачимо, одним з дієвих засобів інформування потенційних вступників є веб-сайт університету. Досить багато інформації вступники отримують від найближчого оточення, а також від представників університету (працівників університету, студентів, випускників).

Варто підкреслити, що у порівнянні з минулим (2017) роком підвищилась інформаційна результативність реклами (на 8,6%) та спілкування зі вступниками працівників та студентів університету через профорієнтаційні заходи та консультації (на 9,8%).

Основними причинами вибору РДГУ з-поміж інших вишів виявились:

зручне територіальне розміщення (близькість від дому)	- 35,7%
позитивні відгуки від родичів або знайомих	- 26,1%
бажання отримати хорошу професійну підготовку	- 15,3%
сподобалось спілкування з викладачами і студентами РДГУ	- 13,4%
бажання навчатись разом з друзями чи знайомими	- 10,2%
намір отримати державне місце	- 9,2%
приналежність РДГУ до числа державних закладів	- 8,6%

Отримані відповіді підтвердили незмінність мотивації вступників щодо вибору РДГУ, серед яких продовжує домінувати зручне територіальне розміщення закладу, думка про університет значущих для вступників людей та якість спілкування з представниками закладу.

До основних причин вибору спеціальності студенти віднесли:

відповідність мріям і планам на майбутнє	- 60,2%
можливість працевлаштування	- 14,3%
приклад рідних, знайомих	- 11,6%
бажання навчатись разом з друзями чи знайомими	- 8,2%
випадковість	- 5,7%

Експериментальні дані підтвердили відповідність вибору більшості студентів їхнім життєвим планам (74,3%), прагнення наслідувати значущих для них людей (11,6%). Умовно випадковим можна вважати мотив, пов'язаний навчатись разом зі своїми друзями і знайомими, який задекларували 8,2% респондентів. Водночас насторожує факт певного збільшення числа студентів (на 2% порівняно з минулим роком), які випадково вступили на навчання за спеціальністю.

Спектр емоційних реакцій студентів з приводу зарахування був зафіксований в континуумі від радості, яку переживала найбільша кількість опитуваних до страху перед новими умовами життя і навчання в університеті:

радість	- 62,8%
щастя	- 35,7%
гордість	- 31,2%
інтерес	- 26,8%
піднесення	- 23,9%
тріумф	- 23,9%
сум	- 17,8%

хвилювання	- 15,6%
страх	- 7,9%

Відповіді студентів засвідчили, що їхні переживання пов'язані зі вступом, були переважно позитивними – серед них переважали радість, щастя, гордість, інтерес, піднесення, тріумф. Однак ці позитивні почуття нерідко були амбівалентними, бо поруч з ними мали місце сум, хвилювання і навіть страх, спричинені змінами звичних умов життя і навчання.

Першокурсники повідомили, що вони очікують від навчання в університеті якісної підготовки в аспектах:

особистісного становлення як професіонала	- 33,4%
отримання якісної освіти	- 33,1%
отримати цікавих знань	- 13,1%
отримати можливість працевлаштування	- 11,1%
громадської активності (участі у студентському житті)	- 3,2%
отримання документа про вищу освіту	- 2,9%

Як бачимо, очікування студентів-першокурсників щодо навчання в університеті переважно пов'язані з отриманням якісної професійної підготовки (79,6%) та отриманням можливості працевлаштуватись за отриманою спеціальністю (11,1%). Водночас студенти виявили інтерес до громадського життя університету та налаштовані на виявлення соціальної активності (3,2%). Недостатньо мотивованими щодо навчання виявились 2,9% респондентів.

Під час анкетування нас особливо цікавило питання стосовно труднощів, з якими стикнулись студенти-початківці на перших етапах адаптації. Вони повідомили, що найскладнішим для них виявились:

вищий рівень вимог до навчальної діяльності (необхідність сприйняття і засвоєння великого обсягу навчального матеріалу, складність навчальних завдань збільшення частки самостійної роботи)	- 53,2%
нові вимоги до підготовки та презентації навчальних завдань	- 49,7%
нові форми і методи навчання та контролю навчальних досягнень	- 48,9%
нова студентська група та нові відносини	- 39,1%
нові умови проживання та планування свого часу	- 35,7%
звикнути до нової ролі студента	- 25,8%
не стикаються з труднощами	- 5,1%

Відповіді студентів засвідчили наявність адаптаційних труднощів практично в усіх аспектах адаптації. Найбільшою мірою такі труднощі стосуються дидактичної адаптації, що потребує поглибленої уваги науково-педагогічних працівників до питань інформування, пояснення, консультування щодо особливостей навчання в університеті загалом та вивчення конкретних навчальних дисциплін зокрема. Варто звернути увагу кураторів академічних груп на труднощі студентів стосовно соціально-психологічної адаптації, що виявляється у нестачі дружнього спілкування, звикання до нових побутових умов; особистісно-психологічної адаптації, що стосується прийняття нової соціальної ролі. Згідно з повідомленнями 5,1% респондентів, вони не стикаються з труднощами на початку свого навчання в університеті.

При цьому респонденти обирають такі шляхи подолання труднощів адаптації:

дослухаються до порад та інструкцій викладачів	- 52,2%
намагаються вчасно готувати домашні завдання	- 50,3%
знаходять нових друзів	- 47,3%
спілкуються з кураторами груп	- 42,0%
беруть участь у заходах	- 33,2%
співпрацюють з іншими студентами групи	- 32,5%
звертаються за порадою до старших студентів	- 26,1%
намагаються вирішити свої проблеми самотужки	- 5,7%

На підставі отриманих відповідей ми зафіксували позитивну тенденцію щодо налагодження взаємодії між студентами та науково-педагогічними працівниками університету. Позитивним бачиться те, що опитувані розуміють необхідність ретельної і своєчасної підготовки до навчальних занять (акцентували увагу на цій стороні навчальної діяльності половина студентів). Характерним для студентів є розв'язання проблем адаптації з допомогою дружнього спілкування та взаємодії з одногрупниками (про що повідомили близько половини молодих людей) і зі студентами старших курсів. Потребує, на наш погляд, уваги наявність студентів, які покладаються на себе і не звертаються по допомогу до інших.

Констатована ситуація свідчить про необхідність продовження роботи професорсько-викладацького складу університету в напрямі сприяння дидактичній адаптації студентів, забезпеченні їхньої психологічної підтримки.

Нами також було з'ясовано, що зі студентами I курсу були проведені зустрічі з працівниками університету, на підставі яких вони дізнались про те, до кого вони можуть звернутись за допомогою, а саме:

до куратора академічної групи	- 84,4%
до викладача навчальної дисципліни	- 78,0%
до завідувача кафедри	- 39,1%
до декана або заступника декана факультету	- 39,1%
до органів студентського самоврядування	- 38,9%
до центру «Студентська соціальна служба РДГУ»	- 15,3%
не визначились з відповіддю	- 2,9%

Відповіді студентів засвідчують про проведену в університеті роботу зі сприяння адаптації першокурсників. Водночас вони дають змогу виявити певну налаштованість респондентів на ті університетські структури або тих до людей, на допомогу яких вони сподіваються найбільшою мірою. При цьому бачиться доцільним позитивно оцінити досить високу довіру опитуваних до професорсько-викладацького складу, який обслуговує саме цю категорію студентів.

Результати проведеного дослідження є підставою для висновку про те, що вибір студентами РДГУ та майбутньої професії не є випадковим і переслідує цілі підготовки до обраної професійної діяльності. Період адаптації супроводжується низкою труднощів, пов'язаних з пристосуванням до дидактичних особливостей навчання, соціально-психологічних умов міжособистісної взаємодії у групі, організації життя та ідентифікації себе зі студентством.

З отриманих відповідей зрозуміло, що студенти I курсу отримують допомогу від викладачів університету, спілкуються з представниками студентського самоврядування.

Водночас варто підкреслити, що період адаптації є тривалим процесом і потребує систематичної методичної, організаційної та психологічної підтримки першокурсників.

З метою виявлення ставлення здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітнього процесу з реалізації освітньо-професійних програм Центр якості освіти провів анкетування студентів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня.

Питання анкети структуровані у чотири змістові блоки:

- 1) питання, призначені для виявлення оцінок якості освітніх програм;
- 2) питання стосовно якості освітнього процесу;
- 3) питання, призначені для з'ясування змісту оцінок опитуваних щодо якості освітнього середовища університету;
- 4) питання, присвячені проблемі академічної доброчесності.

В опитуванні взяли участь 403 респонденти – студенти усіх факультетів та усіх спеціальностей.

1. Результати опитування за питаннями першого блоку.

На питання щодо ознайомлення з освітніми програмами більшість опитуваних дали відповідь, що вони:

- ознайомлені зі змістом освітніх програм – 85,6%;
- частково ознайомлені зі змістом освітніх програм – 10,2%;
- не знайомі зі змістом освітніх програм – 4,2%.

У зв'язку з цим звертаємо увагу завідувачів кафедр і кураторів академічних груп на необхідність активізації роботи з ознайомлення студентів з освітніми програмами.

На питання, чи залучали студентів до процесу перегляду освітніх програм ствердно відповіли 62,8% з них.

Більшість опитуваних зазначали, що освітня програма, за якою вони навчаються забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (зокрема через вибір навчальних дисциплін) (93,8%); відповідає їхнім очікуванням з отримання професійної підготовки (85,6%); дає змогу здобути професійно необхідні компетентності під час теоретичного навчання і практики (83,3%) та відповідає цілям і результатам навчання (83,3%).

Позитивно оцінюють зміст (набір навчальних дисциплін) в аспекті сприяння майбутній роботі за фахом 83,3% студентів; логіку викладання навчальних дисциплін схвалюють 94,3 % респонденти.

Водночас 5,7% здобувачів вищої освіти висловили зауваження щодо дублювання навчальних дисциплін в освітніх програмах, а з погляду 6,4% опитуваних у зміст їхніх освітніх програм доцільно ввести навчальні дисципліни, які б дали змогу краще розвинути соціальні навички взаємодії з людьми, самопрезентації та підвищення особистісної конкурентоспроможності (конфліктологія, іміджелогія, PR, основи спілкування).

2. Результати опитування за питаннями другого блоку.

На питання стосовно сформованості культури якості в університеті позитивними виявились 95,8%.

На питання щодо задоволення головними аспектами освітнього процесу біли отримані такі відповіді: (Оцінювання за 5-ти бальною шкалою)

- щодо організації освітнього процесу в РДГУ:

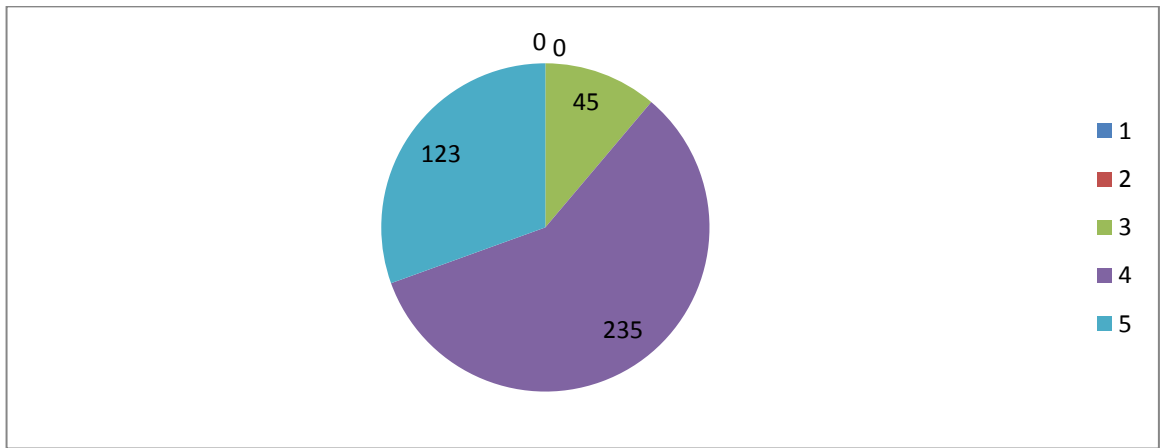

Рис. 1. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення організацією освітнього процесу в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення якістю навчально-методичного забезпечення (у тому числі забезпечення навчальною літературою) в РДГУ:

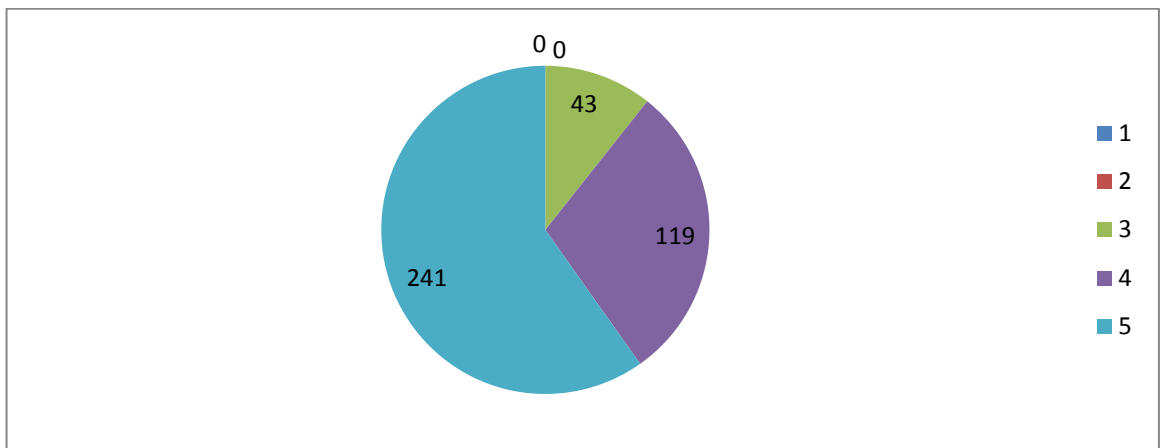

Рис. 2. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення якістю навчально-методичного забезпечення (забезпечення навчальною літературою) в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення інноваційністю методів навчання в РДГУ:

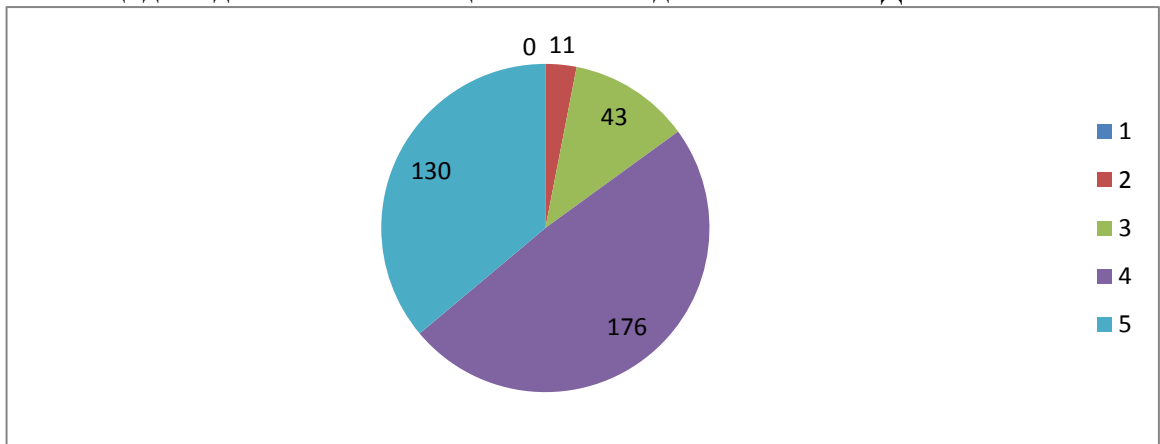

Рис. 3. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення інноваційністю методів навчання в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення доступом до інтернету в РДГУ:

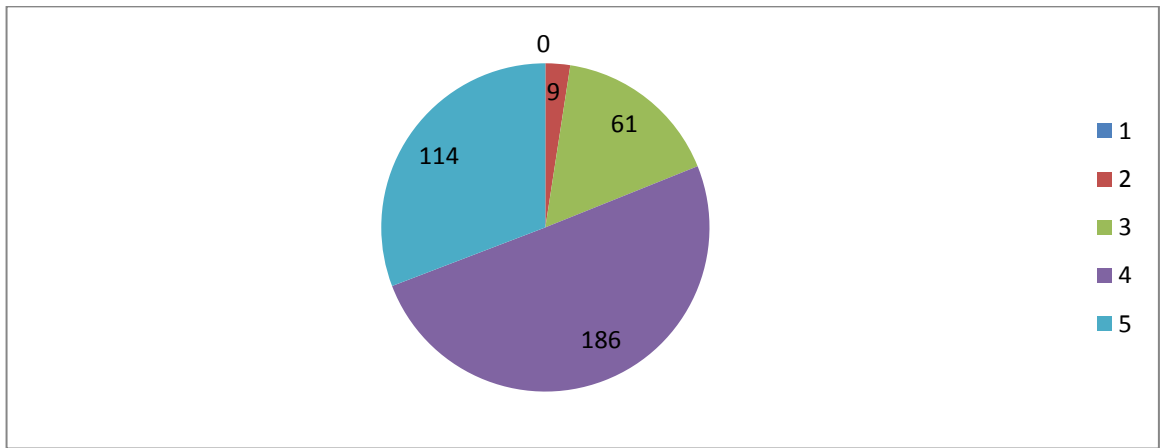

Рис. 4. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення доступом до інтернету в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення можливістю працювати на комп'ютерах в РДГУ:

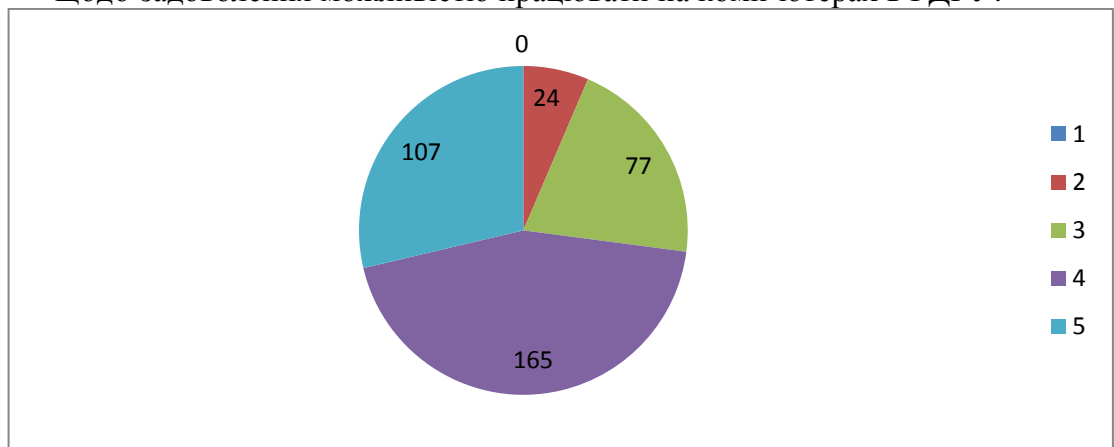

Рис. 5. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення можливістю працювати на комп'ютерах в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення якістю викладання іноземної мови в РДГУ:

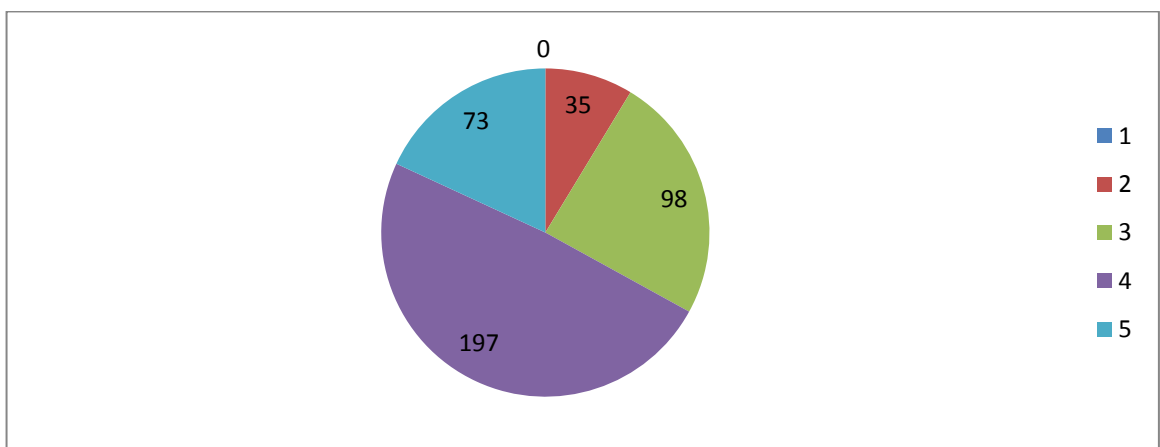

Рис. 6. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення якістю викладання іноземної мови в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення якістю викладання професійно-практичних дисциплін в РДГУ:

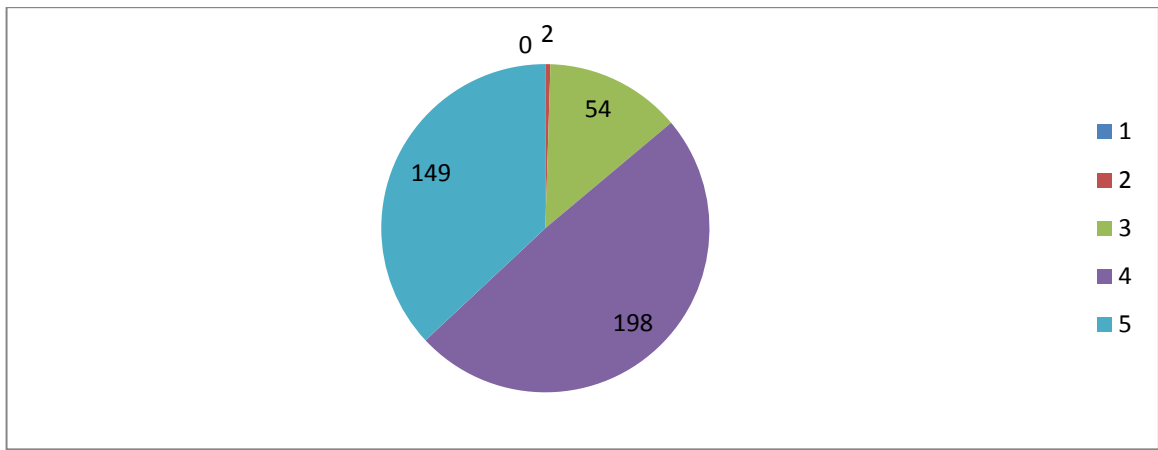

Рис. 7. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення якістю викладання професійно-практичних дисциплін в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення якістю організації та місцем проходження практики в РДГУ:

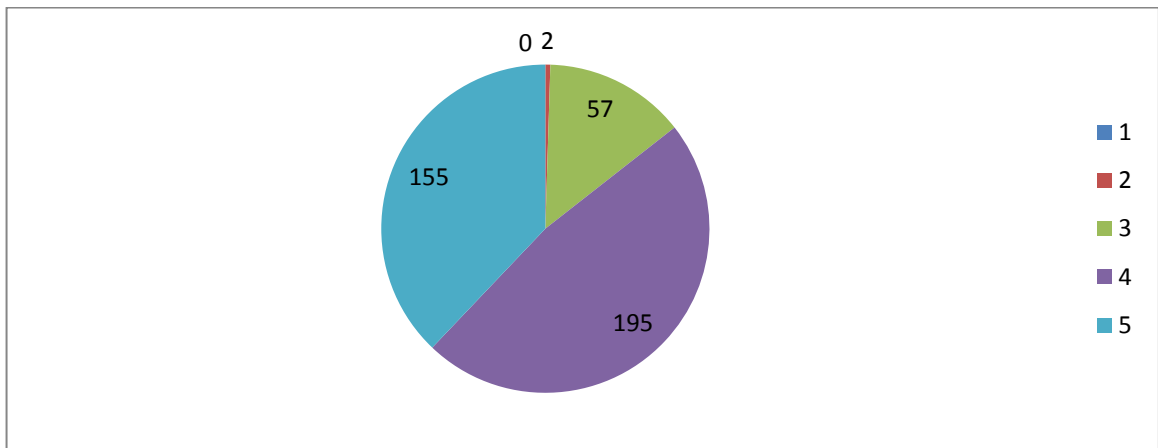

Рис. 8. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення якістю організації та місцем проходження практики в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення якістю організації науково-дослідницької роботи в РДГУ:

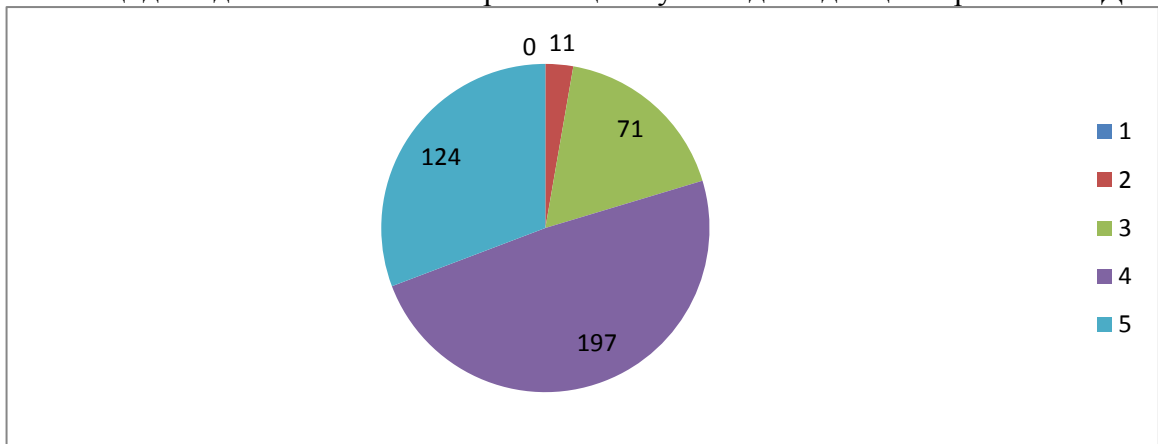

Рис. 9. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення якістю організації науково-дослідницької роботи в РДГУ, кількість осіб

– щодо задоволення можливостями отримання додаткових знань в РДГУ (консультації, тренінги, семінари, додаткові сертифіковані курси):

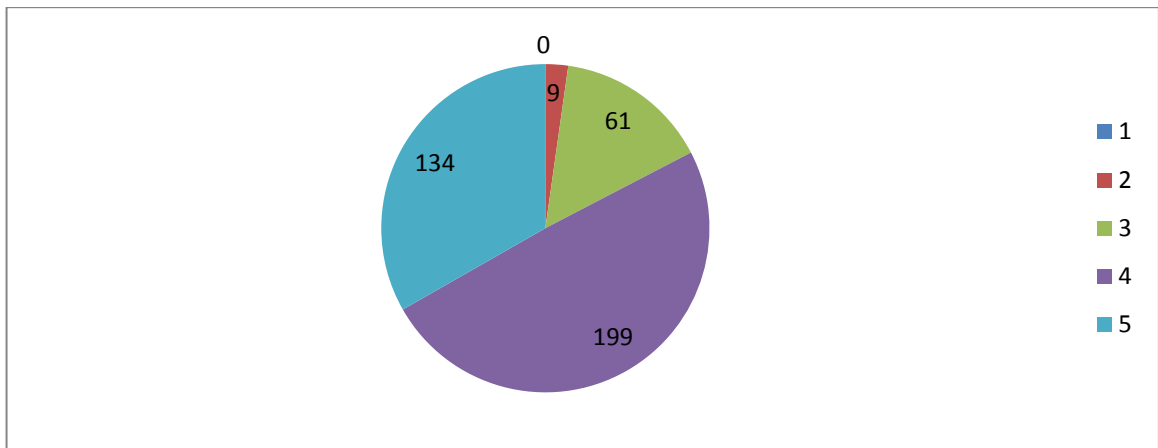

Рис. 10. Оцінки здобувачів освіти щодо задоволення можливостями отримання додаткових знань в РДГУ (консультації, тренінги, семінари, додаткові сертифіковані курси), кількість осіб

При цьому 94,5% опитуваних стверджують, що отримують організаційну, консультаційну та інформаційну підтримку під час навчання та мають доступ до інформаційних ресурсів РДГУ.

Учасники анкетування (77,7%) позитивно оцінили методичку проведення викладачами та професіоналами-практиками лекцій, на яких використовуються проблемні питання, дискусії, бесіди зі слухачами; семінарів, практичних та лабораторних занять, під час яких викладачі аналізують сильні та слабкі сторони виступів студентів, якість виконання контрольних робіт та індивідуальних завдань.

На питання про своєчасність і зрозумілість отримання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (дисциплін) респонденти повідомили, що:

- викладач надає необхідні пояснення на першій лекції (практичному, семінарському, лабораторному занятті) – 85,6%;
- ці відомості доступні упродовж всього семестру на електронних ресурсах – 55,8%;
- викладач забезпечив доступ до робочої програми навчальної дисципліни, силабуса упродовж семестру на електронних ресурсах – 71,7%;
- викладач частково це пояснив один раз, оскільки ми з системою оцінювання добре знайомі – 21,8%

Інформацією щодо форм контролю, порядку та критеріїв оцінювання знань з навчальних дисциплін та результатів навчання володіють 83,9% студентів. 16,1% респондентів володіють такою інформацією частково.

Опитувані зазначили, що правила проведення контрольних заходів реалізуються повністю. Проте повністю задоволені процедурою їх проведення тільки 88,3% студентів. Часткове задоволення висловили 6,5% студентів, а незадоволеними виявились 4,8% з них.

У зв'язку з цим оцінювання знань вони вважають повністю (71,4%) або частково (25,6%) об'єктивним. Цю процедуру характеризують як необ'єктивну 3,0% студентів.

Основними критеріями, які відображають успішність діяльності викладачів, здобувачі освіти визначили:

– уміння викладача пояснити матеріал	– 74,9%;
– врахування думки студентів (результати опитувань)	– 71,7%;
– уміння спілкуватись	– 71,7%
– критичне сприйняття матеріалу студентами та участь у дискусіях	– 67,0%;
– творчий підхід оцінювання за час виконання навчальних завдань студентами	– 52,6%;
– відвідування студентами лекційних занять	– 30,7%;
– активна участь студентів на семінарських та практичних заняттях	– 27,5%

На питання щодо стимулювання здобувачів освіти в РДГУ до наполегливого навчання 57,6% респондентів вважають його цілковито задовільним, а 36,5% – частково задовільним), 13,3% з них не визначились з відповіддю. Негативним відповідей не надійшло.

Водночас учасники анкетування вказували на певні причини зниження успішності, я зокрема: падіння мотивації щодо успішного навчання (53,3%) та невпевненість у майбутньому (64,0%).

3. Відповіді на питання третього блоку.

Відповіді на ці питання засвідчили переважно позитивні оцінки опитуваних відносно якості освітнього середовища в аспектах:

- безпечності освітнього середовища для життя і здоров'я – 100%;
- відповідності принципам студентоцентризму та академічної свободи – 91,8%;
- безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету – 91,8%;
- відсутності сексуальних домагань – 100%;
- відсутності дискримінації – 96% (4% повідомили, що частково стикались з такими проявами);
- обізнаності зі способами отримання допомоги і підтримки в університеті – 91,8%.

Щодо питання хабарництва, то більшість студентів (88,3%) заявили, що не стикались з такими явищем. Натомість 11,7% респондентів стверджують про наявність в університеті порушень з боку окремих викладачів, проте не навели конкретні приклади таких порушень.

Надали позитивну оцінку матеріально-технічній базі за показниками стану навчальних аудиторій та обладнання всі опитувані. Проте серед цих оцінок 11,2% були задовільними.

85,4 % учасників опитування відповіли, що вони беруть участь у конкурсному обранні викладачів. Водночас 14,6% повідомили, що їм не відомо про таку можливість.

Водночас респонденти висловили окремі побажання стосовно підвищення якості освіти в університеті, зокрема:

- збільшити обсяг практичних завдань під час викладання професійно-орієнтованих навчальних дисциплін (7,1%);
- ввести до змісту навчання дисципліни, які сприяють вдосконаленню соціальної компетентності та конкурентоспроможності студентів як майбутніх фахівців;
- збільшити перелік сертифікованих програм, які сприятимуть розширенню можливостей професійної підготовки опитуваних;

Як бачимо, надані студентами відповіді свідчать про те, що вони мають можливість задовольнити свої потреби й інтереси, отримати соціальну, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку під час навчання в університеті.

4. Відповіді на питання четвертого блоку.

Більше половини опитаних (76,9%) визнають, що в університеті існує проблема плагіату, до якого вдаються здобувачі вищої освіти.

Причинами цього явища вони вважають:

– необхідність виконання великого обсягу письмових робіт	– 77,7%;
– звичка використовувати чужі праці без посилань	– 74,4%;
– відсутність покарання за плагіат	– 49,9%;
– обмежений доступ до необхідної інформації	– 29,9%;
– лінощі (зручніше використати готовий матеріал)	– 27,8%

Брали участь у заходах, присвячених необхідності академічної доброчесності 75,2% респондентів. З них підтримують пропозицію щодо перевірки студентських робіт на наявність плагіату 64%.

Таким чином, отримані результати проведеного анкетування підтвердили переважно позитивні оцінки здобувачами вищої освіти якості освітніх програм, освітнього процесу та освітнього середовища РДГУ.

Та незважаючи на ці показники, бачимо необхідним виокремити проблем, які потребують посиленої уваги та розв'язання. Зокрема вони стосуються удосконалення роботи щодо:

- процедур контролю успішності навчання (зокрема їх об'єктивації шляхом створення банку тестів);
- сприяння підвищенню навчальної мотивації здобувачів вищої освіти щодо здобуття якісної освіти;
- проведення просвітницької роботи з питання академічної доброчесності.

5. Опитування науково-педагогічних працівників

Результати проведеного анкетування свідчать про те, що науково-педагогічні працівники переважно задоволені організацією освітнього процесу в РДГУ. При цьому вони відносять до актуальних проблем, які існують в університеті та в Україні в цілому падіння навчальної мотивації здобувачів освіти та суттєве зниження статусу вищої освіти.

Респонденти пов'язують можливості підвищення якості діяльності викладача з його професійною компетентністю. Вони відзначають сприятливі умови для вибору форм і методів навчання і орієнтуються при цьому як на інформацію, отриману в Інтернеті та в науковій літературі, під час стажування та тренінгів, так і на особливості сприйняття навчального матеріалу з боку студентів та їхню думку.

Науково-педагогічні працівники повідомили про свою обізнаність з проблемою академічної доброчесності і зазначають, що вона практично відсутня серед викладачів, проте існує серед студентів. При цьому більша половина з них підтримує ідею перевірки кваліфікаційних студентських робіт на плагіат, проте дві треті опитаних не схвалюють таку перевірку стосовно курсових робіт.

Проблему плагіату респонденти пропонують розв'язувати спочатку шляхом просвітництва, навчання академічному письму, проведенню досліджень, а тільки після цього вдаватись до санкцій за здійснені запозичення з чужих та власних робіт.

6. Оцінювання якості освітніх програм.

Освітні програми підлягали перегляду з боку гарантів та членів проектних груп. Упродовж звітнього періоду проектними групами, методичними радами за спеціальностями було розроблено та введено в дію 63 освітні програми для першого (бакалаврського) рівня та 32 освітні програми для другого (магістерського) рівня. Усі діючі освітні програми розміщені на вебсайті університету.

Питання стосовно підготовки освітніх програм та програм навчальних дисциплін розглядалися на засіданнях вчених рад факультетів, засіданнях кафедр з метою їх удосконалення з урахуванням розвитку теорії професійної підготовки, у контексті динаміки ринку освітніх послуг та ринку праці, потреб вступників і здобувачів освіти.

Аналіз стану забезпечення якості вищої освіти у Рівненському державному гуманітарному університеті дає змогу стверджувати, що у закладі створена система внутрішнього забезпечення якості освіти.

Водночас існують проблеми, які вимагають розв'язання в наступному році. Передусім необхідно продовжувати вдосконалювати:

процедури контролю навчання здобувачів освіти (зокрема їх об'єктивації шляхом створення банку тестів);

систему допомоги студентам I курсу адаптуватись до нових дидактичних умов освітнього процесу, сприяти розвитку внутрішньогрупових взаємин між студентами в академічних групах, входженню у студентське середовище університету;

методи навчальної мотивації здобувачів вищої освіти щодо здобуття якісної освіти;

просвітницьку роботу з питання академічної доброчесності (передусім шляхом навчання академічному письму та проведенню наукових досліджень).

Відповідальна за роботу Центру якості освіти

доц. К. В. Дзеджера